

EUROPA-PARLAMENTET

1999

2004

Mødedokument

ENDELIG
A5-0299/2001

13. september 2001

BETÆNKNING

om Kommissionens XXX. beretning om konkurrencepolitikken (2000)
(SEK(2001) 694 – C5-0312/2001 – 2001/2130(COS))

Udvalget om Økonomi og Valutaspørgsmål

Ordfører: Alejandro Agag Longo

INDHOLD

	Side
PROTOKOLSIDE	4
FORSLAG TIL BESLUTNING	5
BEGRUNDELSE.....	12

PROTOKOLSIDE

Med skrivelse af 7. maj 2001 fremsendte Kommissionen sin XXX. beretning om konkurrencepolitikken (2000) (SEK(2001) 694 – 2001/2130(COS)) til Parlamentet.

På mødet den 5. juli 2001 meddelte Parlamentets formand, at denne beretning var henvist til Udvalget om Økonomi og Valutaspørgsmål som korresponderende udvalg og til Udvalget om Retlige Anliggender og det Indre Marked som rådgivende udvalg (C5-0312/2001).

På mødet den 29. maj 2001 havde Udvalget om Økonomi og Valutaspørgsmål valgt Alejandro Agag Longo til ordfører.

På møder den 29. maj, 25. juni og 12.-13. september 2001 behandlede udvalget Kommissionens beretning og udkastet til betænkning.

På dette/sidstnævnte møde vedtog det forslaget til beslutning (for: 34; imod: 5).

Til stede under afstemningen var: Christa Randzio-Plath (formand), Philippe A.R. Herzog (næstformand), Alejandro Agag Longo (ordfører), Generoso Andria, Pedro Aparicio Sánchez (for Peter William Skinner, jf. forretningsordenens artikel 153, stk. 2), Richard A. Balfé, Luis Berenguer Fuster, Pervenche Berès, Hans Blokland, Hans Udo Bullmann, Gérard Caudron (for Bruno Trentin, jf. forretningsordenens artikel 153, stk. 2), Harald Ettl (for Simon Francis Murphy), Jonathan Evans, Carles-Alfred Gasòliba i Böhm, Robert Goebbels, Lisbeth Grönfeldt Bergman, Christopher Huhne, Pierre Jonckheer, Othmar Karas, Giorgos Katiforis, Christoph Werner Konrad, Alain Lipietz, Astrid Lulling, Jules Maaten (for Karin Riis-Jørgensen), Thomas Mann (for Piiia-Noora Kauppi), Ioannis Marinos, Miquel Mayol i Raynal, Ioannis Patakis, Fernando Pérez Royo, John Purvis (for José Javier Pomés Ruiz), Alexander Radwan, Bernhard Rapkay, Olle Schmidt, Charles Tannock, Marianne L.P. Thyssen, Jaime Valdivielso de Cué (for José Manuel García-Margallo y Marfil), Ieke van den Burg (for Helena Torres Marques), Theresa Villiers og Karl von Wogau.

Udvalget om Retlige Anliggender og det Indre Marked vedtog den 26. juni 2001 ikke at afgive udtalelse.

Betænkningen indgivet den 13. september 2001.

Fristen for ændringsforslag til denne betænkning vil fremgå af forslaget til dagsorden for den mødeperiode, hvor den skal behandles.

FORSLAG TIL BESLUTNING

Europa-Parlamentets beslutning om Kommissionens XXX. beretning om konkurrencepolitikken (2000) (SEK(2001) 694 – C5-0312/2001 – 2001/2130(COS))

Europa-Parlamentet,

- der henviser til Kommissionens beretning (SEK(2001) 694 – (C5-0312/2001¹),
 - der henviser til Kommissionens skriftlige svar på Europa-Parlamentets beslutning af 24. oktober 2000 om Kommissionens XXIX. beretning om konkurrencepolitikken (1999)²,
 - der henviser til sin beslutning af 21. september 2000 om meddelelse fra Kommissionen om konkurrenceregler vedrørende horisontale samarbejdsaftaler³,
 - der henviser til Kommissionens meddelelse om revision af Kommissionens meddelelse fra 1997 om aftaler af ringe betydning, der ikke falder ind under traktatens artikel 81, stk. 1 (SEK(2001) 747⁴),
 - der henviser til forordning om gennemførelse af konkurrencereglerne i EF-traktatens artikel 81 og 82, som ændrer forordning (EØF) nr. 1017/68, (EØF) nr. 2988/74, (EØF) nr. 4056/86 og (EØF) nr. 3975/87⁵,
 - der henviser til Kommissionens beretning om vurderingen af forordning (EF) nr. 1475/95 om anvendelse af traktatens artikel 81, stk. 3, på kategorier af salgs- og serviceaftaler vedrørende motorkøretøjer (KOM(2000)743),
 - der henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Stockholm den 23.-24. marts 2001,
 - der henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råd i Nice den 7.-9. december 2000,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 147, stk. 1,
 - der henviser til betænkning fra Udvalget om Økonomi og Valutaspørgsmål (A5-0299/2001),
- A. der henviser til, at konkurrencepolitikken frem for alt bør være til fordel for forbrugerne, idet den indebærer større udvalg, bedre kvalitet og lavere priser på varer og tjenesteydelser,
- B. der henviser til, at offentlighedens kendskab til EU-konkurrencepolitikens fordele stadig

¹ Endnu ikke offentliggjort i EFT.

² EFT C 146 af 17.5.2001, s. 106.

³ EFT C 197 af 12.7.2001, s. 96.

⁴ EFT C 149 af 19.5.2001, s. 18-20.

⁵ EFT C 365 E af 19.12.2000, s. 284.

er meget begrænset,

- C. der henviser til, at konkurrencepolitikken står over for vigtige udfordringer såsom globaliseringen og udviklingen af "den nye økonomi", den forestående udvidelse af Unionen og indførelsen af euroen,
- D. der henviser til de gode resultater fra den europæiske konkurrencedag, som afholdes hvert halve år i det land, der har formandskabet i Rådet, og blev indført på foranledning af Europa-Parlamentet,
- E. der henviser til, at en effektiv konkurrencepolitik fremmer de europæiske virksomheders konkurrencedygtighed og derfor er en grundlæggende betingelse for en bæredygtig økonomisk vækst, opretholdelse af beskæftigelsen og opfyldelse af det strategiske mål for Den Europæiske Union, der blev fastsat på Det Europæiske Råds møde i Lissabon om at "blive den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden" i 2010,
- F. der henviser til, at der er opnået de bedste resultater under forhold med en fri og retfærdig konkurrence mellem private virksomheder,
- G. der henviser til, at tre af de vigtigste opgaver inden for den europæiske konkurrencepolitik i 2001, som vil blive behandlet af Parlamentet i separate betænkninger, er moderniseringen af forordning nr. 17 om anvendelsen af traktatens artikel 81 og 82, diskussionen om det fremtidige salgssystem for motorkøretøjer, der i øjeblikket er omfattet af en gruppefritagelsesordning, og reformen af fusionsforordningen nr. 4064/89,
- H. der med hensyn til ovenstående punkt henviser til den evaluering, som Kommissionen har offentliggjort, og hvori der gives udtryk for, at fritagelsen ikke har medført en opfyldelse af alle målene, samt at specielt forbrugerne ikke i rimeligt omfang synes at have fordel af dette distributionssystem; derudover bekræftede Kommissionens seneste rapport om priserne på motorkøretøjer, at der stadig er store forskelle mellem medlemsstaterne, hvad angår priser på nye motorkøretøjer,
- I. der henviser til, at antallet af fusioner har nået nye højder i 2000 med 345 nye tilfælde, og at antallet af fusioner er fordoblet i løbet af de sidste tre år,
- J. der henviser til, at den forenkede procedure, der er indført på fusionsområdet, er blevet et vellykket instrument, der bidrager til at lette beslutningsprocessen,
- K. der henviser til, at på trods af visse fremskridt på liberaliseringsområdet indføres liberaliseringen stadig i forskellige hastigheder i medlemsstaterne, hvilket fordrejer konkurrencen og forhindrer, at der skabes ensartede spilleregler i de forskellige berørte sektorer,
- L. der henviser til, at denne situation er særlig alvorlig i f.eks. elektricitetssektoren, hvor man ser en klar mangel på symmetri mellem offentlige virksomheder, der er involveret i meget aggressive opkøbsstrategier uden for deres nationale markeder, og liberaliserede eller private virksomheder, som ikke kan være med på de samme betingelser,
- M. der henviser til, at de såkaldte "nationale mestre" stadig dominerer nyligt liberaliserede

markeder såsom markedet for lokalopkald inden for telekommunikationssektoren, hvor de aktuelle operatører indtager en de facto-monopolstilling med en markedsandel på tæt ved 100% i alle medlemsstaterne,

- N. der henviser til, at den totale mangel på gennemsigtighed i fastsættelsen af priser på elektricitet i nogle medlemsstater bekræfter mistanken om, at der muligvis ydes statsstøtte gennem forskellige mekanismer til styrkelse af virksomhedernes stilling i de pågældende medlemsstater, hvilket bl.a. medfører, at virksomheder fra andre medlemsstater hindres i at få adgang,
 - O. der henviser til, at erklæringen fra Nice-mødet om tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse bekræftede, at åbningen af markedet for tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse har haft en positiv indvirkning på udbuddet, kvaliteten og priserne på disse tjenesteydelser, hvorved den almene adgang til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse sikres og kravene til forsyningsikkerhed opfyldes,
 - P. der henviser til, at den ulovlige statsstøtte vil blive undersøgt nærmere i en separat betænkning om Kommissionens niende beretning om statsstøtte i Den Europæiske Union,
 - Q. der henviser til, at omfanget af tilbagebetaling af ulovlig statsstøtte desværre er meget beskedent, hvilket undergraver effektiviteten af statsstøttekontrollen,
 - R. der henviser til, at Kommissionens vision med hensyn til den nye økonomi ikke kræver nye konkurrenceregler, idet en fortolkning af de gældende almindelige regler burde være tilstrækkelig til at imødekomme de nye situationer og de nye problemer,
 - S. der henviser til den rivende udvikling inden for den nye informations- og kommunikationsteknologi og den tydeligt svagere stilling, EU indtager i forhold til nogle af sine handelspartnere, der er nået længere med at indføre denne teknologi,
1. ser med tilfredshed på XXX. beretning om konkurrencepolitik, der er et værdifuldt og informativt dokument, og påpeger, at selv om rapporten endnu en gang bekræfter den generelle opfattelse, at konkurrencepolitikken er et af de mest vellykkede politiske områder i EU, peger den samtidig på, at konkurrencefordrejningerne, hvad enten de sker gennem offentlige eller private virksomheder, kræver en konstant og omhyggelig overvågning;
 2. beklager, at Kommissionen ikke som bebudet har indledt eller vil indlede søgsmål på grund af illoyal konkurrence i form af skatte- og afgiftslettelser eller -fritagelser og kræver en nærmere undersøgelse af konkurrencefordrejninger i EU, som skyldes medlemsstaternes skatte- og afgiftspolitik, og som hverken stemmer overens med principperne for det indre marked eller med fællesskabsånden;
 3. glæder sig over det system, Kommissionen har valgt i forbindelse med de nye gruppefritagelsesforordninger, som suppleres med retningslinjer for de økonomiske aktører;
 4. ser med tilfredshed på forslaget om en modernisering af forordning 17 af 1963 om anvendelse af traktatens artikel 81 og 82, som det anser for nødvendigt, forudsat, at dette ikke indebærer en renationalisering af konkurrencepolitikken, men advarer også mod de

tekniske vanskeligheder i denne forbindelse og udtrykker derfor sine tvivl med hensyn til den praktiske gennemførelse;

5. ser med tilfredshed på hovedtanken om en decentralisering i forslaget artikel 3, men peger også på nødvendigheden af at præcisere og objektivere kriteriet "påvirkning af samhandelen mellem medlemsstaterne", eftersom der er tale om et vigtigt kriterium, og en manglende præcisering på nuværende tidspunkt derfor kan skabe usikkerhed og ødelægge målsætningen om en ensartet anvendelse af fællesskabsreglen;
6. mener, at de beføjelser, som Kommissionen har fået tillagt i forbindelse med forslaget om modernisering, er for vidtgående, og udtrykker sin tvivl om, hvad virksomhederne har vundet ved forslaget i dets nuværende udformning, hvad den juridiske sikkerhed angår;
7. understreger vigtigheden af et effektivt internationalt samarbejde mellem konkurrencemyndigheder på grund af den nye økonomis globale karakter og ser med interesse på forslaget om dannelsen af et internationalt konkurrenceforum, men påpeger, at det effektive samarbejde starter hjemme og opfordrer derfor indtrængende Kommissionen til at sikre, at samarbejdet mellem de europæiske konkurrencemyndigheder om moderniseringen af konkurrencereglerne fungerer korrekt og effektivt;
8. kræver på ny en international konkurrenceordning inden for rammerne af Verdenshandelsorganisationen (WTO), da det på baggrund af det voksende antal fusioner, område- og priskarteller samt oligopoler over hele verden kun er muligt at bekæmpe konkurrencefordrejninger og markedsmisbrug ved hjælp af internationale mindstenormer, der gælder for konkurrencereguleringer inden for især fusioner og karteller, samt gennem mindstenormer for tilsynsmyndighederne i alle WTO-medlemsstaterne;
9. mener, at Kommissionens tjenestegrene bør være særligt opmærksomme på forsøgene på at begrænse internetadgangen, og ser med tilfredshed på Kommissionens tilsagn om at sikre, at Internettet vedbliver med at være et åbent medie, hvilket er en betingelse for den økonomiske udvikling;
10. beklager imidlertid den mangel på forudseenhed og den ekstreme langsommelighed, Kommissionens tjenestegrene har udvist, da der skulle advares mod de mulige risici i forbindelse med udviklingen af tredje generation af mobiltelefoner (UMTS-teknologi) på trods af, at der er gjort opmærksom på dette fra Parlamentets side;
11. udtrykker sin skuffelse over, at det ikke lykkedes på Det Europæiske Råds møde i Stockholm at blive enige om en tidsplan for den endelige liberalisering af de europæiske gas- og elektricitetsmarkeder;
12. opfordrer medlemsstaterne til i et hurtigt og ensartet tempo at liberalisere markederne for energi, transport og posttjenester;
13. understreger den kolossale betydning af tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse; opfordrer derfor til at bevare og udvikle en høj grad af retssikkerhed i anvendelsen af konkurrencereglerne på tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse for at opfylde kravene til forsyningsikkerhed og sikre den almene adgang til tjenesteydelser af almindelig økonomisk interesse;

14. opfordrer indtrængende Kommissionen til at gennemføre konklusion 17 fra Det Europæiske Råd i Stockholm, ifølge hvilken Kommissionen vil sikre, at de virksomheder, som stadig har en monopolstilling på deres nationale marked, ikke profiterer urimeligt af denne situation;
15. opfordrer Kommissionen til at undersøge aktiviteterne med hensyn til erhvervelse af virksomheder inden for elektricitetssektoren samt fastsættelsen af priser på elektricitet i relation til fællesskabsreglerne for ulovlig statsstøtte;
16. udtrykker sin kritik af Rådets manglende politiske vilje, idet det ikke i fuldt omfang anvender afstemning ved kvalificeret flertal inden for konkurrencepolitikken og på den måde forhindrer, at der sker fremskridt i liberaliseringsprocessen inden for nøglesektorer for den europæiske økonomis konkurrencedygtighed;
17. opfordrer endnu en gang til, at man i forbindelse med en yderligere revision af traktaten i 2004 anvender den fælles beslutningsprocedure ved fremtidige lovgivningsregler på konkurrencepolitikområdet, hvor Rådet træffer afgørelse med kvalificeret flertal;
18. opfordrer Kommissionen til at offentliggøre en oversigt med objektive indikatorer for privatisering i medlemsstaterne og understreger, at denne oversigt ikke skal være en subjektiv vurdering af ejerskabsmønstre i medlemsstaterne, men snarere en værdifuld informationskilde, der sikrer den nødvendige gennemsigtighed;
19. beklager, at beretningen ikke omtaler en nøglesektor som den farmaceutiske sektor, der i øjeblikket står over for specifikke konkurrenceproblemer, men ser med tilfredshed på, at den europæiske konkurrencedag, der skal afholdes under det belgiske formandskab, vil handle om dette emne;
20. understreger, at forbrugerne for at få mest udbytte af det indre marked skal have mulighed for at købe dér, hvor produktet tilbydes til den bedste pris i det indre marked, og opfordrer Kommissionen til at fortsætte sin indsats over for bestræbelser på at begrænse parallelimport i sektorer, hvor priserne ikke er undergivet statskontrol;
21. opfordrer Kommissionen til at øge sin indsats for, at de europæiske borgere kan få fuldt kendskab til de konkrete fordele ved en effektiv konkurrencepolitik, så offentlighedens forståelse og støtte øges;
22. opfordrer Kommissionen til at overveje indholdet af dens meddelelse af 18. juli 1996 hvad favorabel behandling angår, som for første gang er blevet anvendt i 2000, og til i den forbindelse bl.a. at se nærmere på dens overdrevne mangel på fleksibilitet og dens manglende lovgivningsmæssige status;
23. påpeger, at det med stor interesse afventer Kommissionens forslag om det fremtidige salg af motorkøretøjer, som bør tage behørigt højde for forbrugernes interesse, og påpeger, at det bør undersøges nøje, om en yderligere fritagelse for anvendelsen af EU's konkurrenceregler i denne sektor stadig er berettiget;
24. glæder sig over Kommissionens udkast til "bagatelmeddelelse", da den vil gøre det lettere for de små og mellemstore virksomheder at overholde EU-konkurrencereglerne; glæder sig især over den mere økonomiske tilgang i meddelelsesudkastet sammenholdt med den

gældende meddelelse fra 1997;

25. glæder sig over Kommissionens initiativer i sektoren for motorbrændstoffer, hvor den har opfordret de nationale myndigheder til at undersøge spørgsmålet om vertikale begrænsninger og evaluere situationen for ikke-integrerede selvstændige virksomheder;
26. glæder sig over Kommissionens forslag om i løbet af 2001 at indlede en formel høringsprocedure om fusionsforordningen, nr. 4064/89 med henstillinger og forslag til ændringer; understreger sin interesse i at blive hørt lige fra begyndelsen af denne procedure i form af en god adfærdskodeks mellem de berørte EU-institutioner, før der forelægges forslag til konkrete henstillinger;
27. er enig med Kommissionen i, at omfanget af statsstøtten i forhold til BNP - selv om det er faldende - stadig er for stort og bør reduceres yderligere;
28. henviser imidlertid til, at statsstøtte ikke må afvises over én kam, men snarere på grundlag af kvalitetskriterier må underkastes en vurdering af, om ikke det tilstræbte mål retfærdiggør en mulig fordrejning af markedet af begrænset varighed, eller om eksisterende fordrejninger af markedet måske endog på mellemlang sigt kunne fjernes ved hjælp af statsstøtte;
29. mener, at det kan have betydning for skabelsen af en konkurrencedygtig og dynamisk vidensbaseret økonomi, at det offentlige afholder udgifter til og investerer i infrastrukturer af høj kvalitet; anmoder derfor om detaljerede oplysninger om og kontrol med anvendelsen, kvaliteten og den nødvendige omdirigering af offentlige udgifter og de tilsvarende EU-budgetter og nationale budgetter;
30. bifalder, at der i henhold til Parlamentets krav er oprettet et statsstøtterejster og en resultattavle som vigtige instrumenter til at fremme gennemsigtigheden og den demokratiske kontrol, selv om det beklager, at forhold med åbenlys ulighed på dette område stadig accepteres;
31. opfordrer Kommissionen til at bibeholde de årlige beretninger om statsstøtte i Den Europæiske Union, også efter at resultattavlen er indført;
32. beklager, at Kommissionen ikke har kunnet fremlægge pålidelige data og statistikker om antallet af tilfælde, hvor ulovlig statsstøtte er blevet tilbagebetalt, og opfordrer Kommissionen til at undersøge denne sag og fremlægge disse oplysninger så hurtigt som muligt, og opfordrer endvidere Kommissionen til at iværksætte udarbejdelse af fælles EU-regler om tilbagebetaling af ulovligt tildelt statsstøtte;
33. efterlyser en forbedring af de skaderamte virksomheders retsstilling; mener, at Kommissionen og medlemsstaterne bør arbejde for større inddragelse af tredjeparter, og at det vil være gavnligt at indføre egentlige konkurrenceanalyser og offentlige høringer i forbindelse med Kommissionens behandling af de konkrete sager;
34. ser med tilfredshed på de fremskridt, der er gjort i ansøgerlandene med hensyn til konkurrencepolitikken og oprettelsen af konkurrencemyndigheder og dissers aktiviteter; ønsker større disciplin og ingen eller kun korte overgangsfrister i forbindelse med statsstøtte;

35. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Kommissionen, Rådet og medlemsstaternes konkurrencemyndigheder.

BEGRUNDELSE

Den nuværende situation i EU, der er kendetegnet ved den endelige indførelse af den fælles valuta, den forestående udvidelse og den fortsatte konsolidering af det indre marked samt den fælles ramme, inden for hvilken Unionen bliver mere og mere synlig over for den øvrige verden, gør det om muligt endnu vigtigere med en politik som konkurrencepolitikken, som i sig selv er en grundpille i ethvert system, der betragter sig som demokratisk.

Rom-traktatens betegnelse af den europæiske økonomi som en "åben markedsøkonomi med fri konkurrence" er en meget tydelig erkendelse af, at det størst mulige velfærd for forbrugerne er betinget af indførelsen af frie og rimelige konkurrenceforhold, der sikrer en optimal allokering af ressourcer og ansporer aktørerne til at satse på produktionseffektivitet, kvalitet og innovation. Det er en kendsgerning, at konkurrencen mellem private produktionsenheder generelt giver de bedste resultater i denne henseende, således som ordføreren har ønsket at tydeliggøre i beslutningsforslaget, og yder det største bidrag til en forbedring af virksomhedernes konkurrenceevne, beskæftigelsen og en bæredygtig økonomisk vækst.

Der er ingen tvivl om, at konkurrencepolitikken er en af de vigtigste og mest vellykkede politikker i Den Europæiske Union og har en meget stor betydning på grund af sine forgreninger til andre af EU's aktionsområder, såsom udviklingen og stabiliteten i Den Økonomiske og Monetære Union, det indre marked, forbrugerbeskyttelsespolitikken samt miljøbeskyttelsespolitikken. Men betydningen af konkurrencepolitikken rækker langt videre end dens potentielle gavnlige virkninger for økonomien. Konkurrencen som begreb er ensbetydende med, at der opnås større frihed, ved at der skabes friere samfund, hvor den enkelte aktør, enten som arbejdsgiver eller forbruger, kan benytte sin frihed til at udvikle sin aktivitet og samtidig drage fordel af flere og bedre produkter og tjenesteydelser til lavere priser. Ordføreren har den holdning, at konkurrencen ikke kun er en god ting for forbrugeren, men også er forbrugerens ejendom og bør betragtes som forlængelsen på markedet af de grundlæggende demokratiske rettigheder, som alle de europæiske borgere har tilegnet sig, og som udgør grundpiller i vores fælles projekt. Derfor deler ordføreren Kommissionens opfattelse af, at opretholdelsen af betingelserne for en åben markedsøkonomi kræver en konstant overvågning, for at disse mekanismer og vilkår kan opretholdes.

Konkurrencepolitikken voksende betydning inden for Unionens institutionelle opbygning er beskrevet i Kommissionens XXX. årlige beretning om gennemførelsen af den fælles konkurrencepolitik i 2000. Kommissionens aktivitet ved gennemførelsen af fællesskabsretten på konkurrenceområdet har været overvældende i 2000. I 2000 var antallet af nye sager 1.206, heraf 297 vedrørende egentlig konkurrence (artikel 81, 82 og 86), 345 fusionssager og 569 statsstøttesager.

I tråd med Kommissionens beretning lægger ordføreren vægt på den betydelige reduktion (fra 388 til 297) af antallet af nye konkurrencesager, som kan tilskrives den seneste udvikling af politikken på dette område. Den nye gruppefritagelse for vertikale begrænsninger har drastisk mindsket behovet for at anmelde denne type aftaler. På samme måde har de nye retningslinjer for vertikale aftaler og forslagene til nye regler for horisontale aftaler, som har været genstand for offentlig debat, klarlagt rammerne for vurderingen i henhold til konkurrencereglerne og har muligvis også mindsket behovet for at indbringe sagerne for Kommissionen.

Ordføreren lykønsker ligeledes Kommissionen med reduktionen af antallet af akkumulerede sager, der er direkte relateret til konkurrence (297 nye sager og 345 afsluttede sager), samt med stigningen (18%) i antallet af fusioner, der har nået nye højder i 2000 med 345 nye sager, hvilket er en fordobling i løbet af de sidste tre år, samt med 345 vedtagne formelle beslutninger (28% mere end i 1999). Fusionskontrollen er blevet mere og mere kompliceret, fordi den kræver en samtidig undersøgelse af flere forskellige markeder. Udviklingen af det indre marked, gennemsigtigheden takket være ØMU'en og globaliseringen er medvirkende årsager til denne situation.

Informationspolitik

På trods af denne konstante stigning i Kommissionens aktivitet er offentlighedens kendskab til konkurrencepolitikken fordele stadig meget begrænset, hvilket navnlig er alvorligt i lyset af de umiddelbart forestående udfordringer, som Unionen står overfor, nemlig globaliseringen, "den nye økonomi", udvidelsen og den endelige indførelse af euroen.

Formidling af information til borgerne om konkurrencepolitikken positive resultater er en grundlæggende forudsætning for støtten til denne politik og for dens sammenhæng og stabilitet. Ofte får offentligheden oplysninger om konkurrencepolitikken i forbindelse med store fusioner eller med forbud mod statsstøtte, hvilket i de fleste tilfælde desværre bliver opfattet som noget negativt. I mange tilfælde skjuler brugen af business engineering-udtryk, der går hen over hovedet på forbrugeren, de grundlæggende begreber bag konkurrencepolitikken og motiverer ikke forbrugerne til at tage aktivt del i dens udvikling.

Ordføreren påskønner Kommissionens indsats for at forbedre denne kommunikation og fastholder den anmodning, der blev fremsat af ordføreren for betænkningen fra sidste år med hensyn til iværksættelsen af en sammenhængende informationspolitik bestående af en række værktøjer og målsætninger på europæisk og nationalt plan rettet mod forskellige specifikke grupper, f.eks. den brede offentlighed, pressen, erhvervslivet og de nationale myndigheder. Men da ansvaret for indførelsen af konkurrencepolitikken hviler på alle, da vi alle har fordele af den, opfordrer ordføreren til, at forbrugerne deltager aktivt i en vurdering af konkurrenceforholdene i deres dagligdag. Hvis markedet skal fungere korrekt, forudsætter det, at forbrugerne er i stand til at træffe beslutninger, som påvirker virksomhedernes adfærd. Det er derfor nødvendigt aktivt at fremme dannelsen af forbrugerorganisationer, som ud fra deres kendskab til markederne, navnlig de store konsummarkeder, optræder som en naturlig og legitim modvægt til udbydernes økonomiske magt.

I denne forbindelse er det initiativ, som oprindeligt blev foreslået af Parlamentet, om at afholde "Den Europæiske Konkurrencedag" hvert halve år i det land, der har formandskabet i Rådet, blevet en værdifuld kilde til information om Kommissionens aktivitet på dette område, selv om ordføreren mener, at det vil være muligt at få endnu større gavn af denne begivenhed, og han understreger i den forbindelse muligheden for at intensivere dialogen mellem Kommissionen og Parlamentet for at opnå en form, et indhold og nogle informationskanaler, der giver mulighed for den størst mulige udbredelse af denne meget vellykkede begivenhed.

Europa-Parlamentets rolle

Hvad angår den rolle, som Europa-Parlamentet skal spille i udformningen af den fælles konkurrencepolitik, er ordføreren tilfreds med Kommissionens overholdelse af forpligtelsen

til at aflægge regnskab over for Udvalget om Økonomi og Valutaspørgsmål, ikke kun ved at fremlægge denne årlige beretning, men også ved at kommissæren regelmæssigt giver møde i det nævnte parlamentsudvalg. Samarbejdet og kontrollen med Kommissionens politik gør det muligt at give denne politik den nødvendige demokratiske legitimitet og gennemsigtighed for at forhindre ethvert forsøg på at politisere noget, der er til gavn for alle europæiske borgere.

I tråd med det, der er kommet til udtryk i tidligere betænkninger om konkurrencepolitikken, kræver ordføreren, at Kommissionen fastholder og intensiverer sine aktiviteter i retning af at involvere Parlamentet i det omfang, det er muligt, i udviklingen og gennemførelsen af konkurrencepolitikken. Den manglende politiske vilje, Rådet udviser ved ikke i fuldt omfang at anvende afstemning med kvalificeret flertal på konkurrencepolitikområdet, hvor mange sager inkluderes i store "forhandlingspakker", ødelægger nogle af medlemsstaternes liberaliseringsforsøg og forhindrer, at borgerne forstår omfanget og vigtigheden af denne fællesskabspolitik. Derfor støtter ordføreren Parlamentets gentagne opfordringer til, at man i forbindelse med en yderligere revision af traktaten i 2004 anvender proceduren med fælles beslutningstagning ved fremtidige lovgivningsregler på konkurrencepolitikområdet, hvor Rådet træffer beslutninger ved kvalificeret flertal.

Modernisering af de fælles konkurrenceregler

Ordføreren har i sit beslutningsforslag ønsket at give klart udtryk for, at forslaget til en ny forordning om anvendelse af EF-traktatens artikel 81 og 82 er af afgørende betydning. Med sin anerkendelse af det enestående arbejde, J. Evans udfører som ordfører for den betænkning, der følger efter Kommissionens forslag, har han ønsket at benytte lejligheden til at gøre opmærksom på den betænkelighed og tvivl, der er forbundet med en reform, som helt klart er nødvendig, men som allerede ved første blik synes at mangle de nødvendige forudsætninger for en praktisk gennemførelse.

De mest relevante grunde til disse forbehold kan sammenfattes til følgende. For det første betvivler ordføreren, som i øvrigt er enig i decentraliseringstanken i forslagets artikel 3, at det er muligt at nå målet om en konstant og ensartet anvendelse af reglen, for hvis kun fællesskabsretten finder anvendelse, vil det betyde en forskelsbehandling af ensartede aftaler, alt efter om de påvirker samhandelen mellem medlemsstaterne eller ej, idet der anvendes to forskellige lovgivninger og procedurer. Derudover bygger reglen til afgørelse af konflikter mellem den nationale lovgivning og fællesskabsretten på upræcise kriterier, da kriteriet for, om samhandelen påvirkes, trods sin væsentlige betydning ikke er klart afgrænset hverken med hensyn til domstolspraksis eller retspraksis, og derfor kan afgørelsen af dette give anledning til usikkerhed og blive udnyttet af parterne til at trække sagerne i langdrag. Under alle omstændigheder vil det være nødvendigt med en kodificering i den nye forordning, hvilket er en opgave, der ikke vil være under tekniske og juridiske vanskeligheder.

For det andet kan ordføreren ikke se, at virksomhederne retssikkerhedsmæssigt har vundet noget ved at gå fra det nuværende anmeldelsessystem, som kræver, at virksomhederne skal indhente en godkendelse af de indgåede aftaler, idet de på denne måde ikke kan pålægges bøder, hvis aftalerne måtte blive anset for værende uforenelige med fællesskabsbestemmelserne, til et system som det foreslåede, hvor virksomhederne skal fremlægge oplysninger om de aftaler, de indgår, tilsyneladende for at sikre gennemsigtighed og en konstant anvendelse af fællesskabsbestemmelserne, uden at denne registrering giver nogen form for rettighed.

Endelig mener ordføreren, at Kommissionen har fået tillagt for vidtgående kompetencer med styrkelsen af dens regulerende, dømmende og udøvende funktion med hensyn til fællesskabsbestemmelserne. Ordføreren fremhæver helt konkret Kommissionens beføjelse til at pålægge løsninger af strukturel art for at standse en manglende overholdelse af reglen, som han anser for at være uhensigtsmæssig, idet der ikke i forslaget er angivet begrænsninger for anvendelsen af beføjelsen eller nærmere oplysninger om, hvornår og hvordan den kan anvendes. Denne nye kompetence omtales ikke i den hvidbog, der blev udarbejdet inden fremlæggelsen af forslaget til forordning, og derfor bør en mere dybtgående debat om specielt dette aspekt overvejes.

Den nye økonomi

Ordføreren har ønsket at fremhæve de aspekter ved konkurrencepolitikken, der vedrører indførelse af den nye informations- og kommunikationsteknologi, fordi han - i tråd med det, der blev fastsat på Det Europæiske Råds møde i Lissabon - anser disse for vigtige, for at den europæiske økonomi kan blive det mest konkurrencedygtige og dynamiske vidensbaserede område med økonomisk stabilitet i verden i 2010.

I denne forbindelse noterer ordføreren med tilfredshed Kommissionens tilsagn om at sikre, at Internettet vedbliver med at være et åbent medie, hvilket er en grundlæggende betingelse for den økonomiske udvikling, og understreger endnu en gang det forhold, at der eksisterer et "de facto-monopol" på markederne for lokalopkald i de fleste medlemsstater, hvor de tidligere offentlige monopoler (de "nationale mestre") efter en liberalisering af telekommunikationssektoren har en markedsandel på tæt ved 100%.

I betragtning af den rivende udvikling inden for denne teknologi, hvor der er langt kortere modningsprocesser end normalt, og i betragtning af, at Unionen tydeligvis ikke er så langt fremme som nogle af vores samhandelspartnere, f.eks. USA, med indførelsen af denne teknologi i den generelle økonomiske produktionsstruktur, anser ordføreren det for uacceptabelt, at Kommissionens tjenestegrene ikke havde den fornødne dømmekraft og forudseenhed, da den advarede mod de mulige risici i forbindelse med udviklingen af tredje generation af mobiltelefoner (UMTS-teknologi).

For mere end et år siden (marts 2000) forespurgte samme ordfører kommissæren både mundtligt og skriftligt om den alt for store risiko for nye operatører på grund af de meget store beløb, som de betalte for at være sikre på at kunne få adgang til de licenslicitationer, der fandt sted på det tidspunkt. Vi har imidlertid måttet vente indtil marts 2001, før Kommissionens tjenestegrene advarede mod risiciene ved udviklingen af denne teknologi af de samme grunde, som Parlamentet allerede anførte et år før, mens Kommissionens tjenestegrene kun gav salomoniske svar vedrørende de konkurrerende systemers neutralitet. Ordføreren anser denne mangel på forudseenhed for uacceptabel og med skæbnesvangre konsekvenser for den teknologiske udvikling.

Liberalisering og strukturreformer

Udsigterne for 2010, som alle medlemsstaterne var parate til at pege på i Lissabon som målet for vores bestræbelser, er uklare. Det er de, for på trods af de fremskridt, der er gjort med hensyn til konsolideringen af det indre marked, og på trods af, at drømmen om Den Monetære

Union er blevet til virkelighed, har intet af det, der er opnået indtil nu, nogen mening, hvis vi ikke er i stand til at gøre fremskridt med hensyn til overholdelsen af vores forpligtelser. Nogle landes forbehold med hensyn til at tage fat på de liberaliseringer, der er godkendt af alle, og nogle stater, f.eks. Frankrigs, modstand mod at give slip på nogle af flagskibene inden for den offentlige sektor skaber et Europa i to hastigheder. Et Europa, hvor de lande, som overholder deres kollektive forpligtelser, ser deres fremskridt truet af mistænkeligt aggressive strategier fra virksomheder, der stadig er offentligt ejet, i nyligt liberaliserede sektorer uden for deres nationale markeder.

Denne situation er særlig alvorlig i f.eks. elektricitetssektoren, hvor man ser en klar mangel på symmetri mellem offentlige virksomheder, der er involveret i meget aggressive opkøbsstrategier uden for deres nationale markeder, og liberaliserede eller private virksomheder, som ikke kan være med på de samme betingelser. Derudover underbygger den totale mangel på gennemsigtighed i fastsættelsen af priser på elektricitet netop i disse medlemsstater mistanken om, at der muligvis gives statsstøtte som en indirekte og skjult finansiering af de velkendte erhvervelser uden for deres nationale markeder foretaget af de virksomheder, der modtager denne støtte (et fænomen, der i andre lovgivninger kendes som "deep pocket").

Derfor har ordføreren udtrykt sin skuffelse over, at det ikke lykkedes på Det Europæiske Råds møde i Stockholm at blive enige om en tidsplan for den endelige liberalisering af de europæiske gas- og elektricitetsmarkeder, og han beder indtrængende Kommissionen om at gennemføre konklusion 17 fra Det Europæiske Råd i Stockholm, ifølge hvilken Kommissionen vil sikre, at de virksomheder, som stadig nyder en monopolstilling på deres nationale markeder, ikke vil drage uberettiget fordel af denne situation, samt om at undersøge aktiviteterne i forbindelse med erhvervelse af virksomheder inden for elektricitetssektoren og fastsættelsen af priser på elektricitet i relation til fællesskabsreglerne for ulovlig statsstøtte.

Ordføreren mener, at troværdigheden omkring vores fælles projekt - og dermed de internationale investorers tillid til vores valuta og til vores evne til at lede det nye århundredes globale projekt - står på spil. Men frem for alt, hvad der er endnu vigtigere, står fællesskabsinstitutionernes legitimitet på spil i forhold til de europæiske borgere, som ser, hvordan der opstår en farlig udvikling med store overskrifter og få resultater.

Efter ordførerens mening bør Unionen gå i gang med en dybtgående debat om det offentliges deltagelse i industriens nøglesektorer. Denne debat skal være udtryk for en gensidig evaluering- og læreproces, som kan bidrage til, at det indre marked kommer til at fungere optimalt, og som på grundlag af en tabel over objektive indikatorer for privatisering giver mulighed for at forene de forskellige holdninger til konkurrenceprincipperne, den frie etableringsret og kapitalens frie bevægelighed. De europæiske borgere kræver denne debat, fordi de har valgt konkurrencen som et effektivt middel til allokering af ressourcer og nu oplever, at deres markeder rammes af en ineffektivitet, der kommer fra lande med en ideologisk allergi over for økonomiske reformer.

Statsstøtte

Hvad angår et emne, der er af så vidtrækkende betydning som den ulovlige statsstøtte, har ordføreren foretrukket at afvente den første udveksling af synspunkter i Udvalget om Økonomi og Valutaspørgsmål om Kommissionens IX undersøgelse af ulovlig statsstøtte.

Dette er grunden til, at behandlingen af statsstøtte i beslutningsforslaget er holdt i en generel tone, hvad angår Kommissionens aktivitet.

Derfor begrænser ordføreren sig til at udtrykke sin enighed med Kommissionen i, at omfanget af statsstøtte i forhold til BNP - selv om det er på vej ned - stadig er for stort og fortsat bør reduceres, og bifalder, at der for at imødekomme Parlamentets krav er oprettet et statsstøtteregeister og en resultattavle som vigtige instrumenter til at fremme gennemsigtigheden og den demokratiske kontrol, selv om han beklager, at forhold med åbenlys ulighed på dette område stadig accepteres. Endelig advarer han mod det beskedne omfang af tilbagebetaling af ulovlig statsstøtte, hvilket undergraver Kommissionens effektivitet med hensyn til statsstøttekontrol.

Internationalt perspektiv

Hvad angår det internationale samarbejde på konkurrenceområdet, anerkendes vigtigheden af et effektivt internationalt samarbejde mellem konkurrencemyndigheder på grund af den nye økonomis globale karakter. I den forbindelse ønsker ordføreren at stille spørgsmålstegn ved, om man skal prioritere, at samarbejdsindsatsen rettes mod indgåelsen af bilaterale aftaler med lande af relativ mindre økonomisk betydning (f.eks. Schweiz) eller mod dannelsen af nye internationale konkurrencefora (Global Competition Forum), når man er på vej mod en reform som den foreslåede. En intensivering af samarbejdet mellem medlemsstaterne og med Kommissionen derfor vil være af stor vigtighed.